

Stihuri la rugăciunea cea mai presus de fire :

Tu Te rogi, Hristoase, Dumnezeuul meu,
Picături de sînge-s pe-ntreg chipul Tău !
Pari că Tu asculți de-a morții tocmeli,
Dar pui toate astea pe dușman roșeli !

Stihuri la vînzarea Domnului :

La ce trebuie săbii, oameni rătăciți ?
Pentru ce cu bețe la Domnul veniți ?
Oare nu de voie în lume-a venit
Și prin a Sa moarte El ne-a mîntuit ?

Paștile evreiesc avea să se serbeze Vineri ; era deci potrivit ca adevărul să urmeze preînchipuirii, adică atunci să se jertfească și Paștile nostru, Hristos. După cum spun dumnezeieștii Părinți, Domnul a luat-o înainte și a sărbătorit Paștile iudaic împreună cu ucenicii Săi Joi seara. În adevăr la evrei se socotește o singură zi și seara de Joi și toată Vinerea. După cum au spus unii, Domnul a sărbătorit atunci împreună cu ucenicii lui Paștile Legii Vechi. Unul din cei care susțin aceasta este și dumnezeiescul Hrisostom. Au stat mai întii cu toți în picioare încinși la brîu, încălțați, cu toiegele în mînă, gata de drum ; și au îndeplinit și toate celelalte porunci ale Legii, pentru ca nu cumva Domnul să pară că este un călcător de lege. Zevedeu a pregătit tot ce trebuia pentru sărbătorirea Paștelui. Marele Atanasie spune, deși alții sînt de altă părere, că Zevedeu era acela care ducea urciorul cu apă. În urmă, arătînd ucenicilor Săi cele mai înalte porunci, a predat în foișor, pe cînd se lăsa noaptea, taina Paștelui nostru. «Iar dacă s-a făcut seară, Iisus S-a așezat la masă cu cei doisprezece ucenici». Ve-deți deci că acesta nu era Paștile iudaic, căci era cină, pîine, băutură și sta jos la masă și toate mîncărurile erau pregătite la foc ? Înainte de a începe cina, așa spune dumnezeiescul Hrisostom, «s-a sculat de la cină și-a dezbrăcat haina cea de deasupra și a turnat apă în vasul de spălat». Și El singur a spălat picioarele tuturor. Prin aceasta a vrut să-l facă pe Iuda să se rușineze, iar celorlalți să le aducă a-minte să nu umble după întiietăți. După ce le-a spălat picioarele îi îndemnă la aceasta zicînd : «Cel care vrea să fie întiiul să fie în urma tuturor», dîndu-se El însuși pildă. Se pare că Hristos a spălat picioarele lui Iuda înaintea celorlalți Apostoli. În urma tuturor a venit și la Petru. Acesta, avînd mai mult dragoste de Hristos, nu l-a lăsat să-i spele picioarele ; dar în urmă îi îngăduie să-i spele nu numai picioarele, ci și mîinile și ca-

pul. Așadar după ce le-a spălat picioarele, arătînd prin smerenia Sa o înălțime sufletească neobișnuită, S-a îmbrăcat din nou cu haina Sa. S-a așezat la masă și-i sfătuiește pe ucenici să se iubească unii pe alții și să nu umble după întiietăți. La sfîrșitul mesei aduce vorba și despre vînzare. Iisus îi spune încet numai lui Ioan : «Acela este căruia Eu întingînd pîinea i-o va da». Mîntuitorul i-a spus în șoaptă lui Ioan, căci dacă ar fi aflat Petru, ca unul ce era mai înflăcărat decît toți ceilalți, ar fi ucis pe Iuda. Iar Matei spune : «Cel ce a întins mîna odată cu mine în blid». Și s-a întîmplat și una și alta. După puțin timp, luînd pîinea a zis : «Luați, mîncăți» ; la fel și paharul, zicînd : «Beți din acesta toți, acesta este sîngele Meu al Legii celei Noi. Aceasta s-o faceți întru pomenirea Mea». Cu toate că a făcut acestea, totuși a mîncat și a băut cu ei. Vezi că Domnul numește trupul Lui pîine și nu azimă. Să se rușineze cei care aduc azimă la sfînta jertfă. După cină a intrat Satana în Iuda ; mai înainte îl încercase numai, dar acum s-a sălășluit de tot în el. Și dumnezeiasca Scriptură spune că a plecat și s-a tocmit cu arhieriei să-L vîndă pe treizeci de arginți.

La sfîrșitul cinei S-a dus cu ucenicii în Muntele Măslinilor, într-un loc numit Ghetsimani. Printre multe altele Iisus le-a spus : «Voi cu toți vă veți sminti în noaptea aceasta». Petru a zis : «Dacă se vor sminti cu toții, eu nu mă voi lepăda de Tine !» Era întuneric, adică în puterea nopții. Și Hristos i-a răspuns lui Petru : «Înainte de a cînta cocoșul a doua oară, te vei lepăda de Mine de trei ori !». În adevăr, cocoșul, ca să dea de știre nu cîntă numai o dată, ci de două și de trei ori. S-a și întîmplat asta, căci Dumnezeu vădînd slăbiciunea firii omenesti, Petru a fost cuprins de o frică nemăsurată. Pentru aceasta Domnul i-a încredințat lui Petru lumea, ca să fie iertător cu cei păcătoși o dată ce el, prin el însuși, a cunoscut cît de ușor este plecată firea omenescă spre păcat. Întreita lepădare a lui Petru închipuiește păcatul tuturor oamenilor înaintea lui Dumnezeu. Prima lepădare înfițează porunca pe care a călcat-o Adam ; a doua, călcarea Legii scrise ; și a treia, însăși întruparea Cuvîntului. Mîntuitorul a tămăduit lepădările lui Petru, mai tîrziu, prin întreita lui pocăință, prin cele trei întrebări ce i le-a pus : «Petre, Mă iubești ?».

În urmă, arătîndu-Se om, spune ucenicilor : «Întristat este sufletul Meu pînă la moarte !». S-a depărtat apoi ca la o aruncătură de piatră și S-a rugat, zicînd de trei ori : «Părinte, dacă este cu putin-

ță, să treacă paharul acesta de la Mine ; dar nu cum vreau eu, ci cum vrei Tu. Facă-se voia Ta !». A spus aceste cuvinte ca om, iar pe de altă parte ca să înșele pe diavol, pentru ca diavolul să-L socotească numai om, temîndu-se ca nu cumva prin moartea pe Cruce să zădărnicească taina. Cînd S-a întors la ucenicii Săi, i-a găsit cufundați în somn. Îndreptîndu-se către Petru, i-a spus așa : «Nici un ceas n-ați putut să privegheați împreună cu Mine ?», ca și cum i-ar fi spus : «Dormi și tu împreună cu ceilalți, tu, care ai spus că ai să lupți pentru mine pînă la moarte ?». Trecînd apoi dincolo de pîriul Cedrilor, unde era o grădină, s-a așezat acolo împreună cu ucenicii Lui.

Domnul obișnuia să vină adeseori aici. De aceea Iuda cunoștea locul. Iuda luînd cîțiva soldați din cohortă, urmat de mulțime, a venit la Iisus. Ca semn de recunoaștere le-a dat sărutarea. Iuda a dat acest semn pentru că de multe ori cînd au pus iudeii mîna pe El, El a plecat nevăzut din mijlocul lor. Dar acum Iisus mai întîi a mers la ei și le-a spus : «Pe cine căutați ?». Și nu-L recunoșteau, deși nu-i împiedica noaptea, pentru că Scriptura spune că erau luminați și aveau făclii aprinse. De frică au căzut la pămînt și s-au dat înapoi. Ei s-au apropiat din nou și Hristos iar i-a întrebat. Iuda L-a sărutat, dar Iisus i-a zis : «Prietene, pentru ce ai venit ?». Cu alte cuvinte, i-a zis : «Potrivită vreme este pentru ceea ce ai venit». Apoi spune din nou : «Ca la un tâlhar ați venit să Mă prindeți cu săbii și cu bețe». Toate acestea s-au petrecut noaptea, ca să nu se facă răscoală în popor. Atunci inflăcărutul Petru și-a scos cuțitul — și aveau la ei cuțite, căci erau după cină — a lovit pe Malh, sluga arhiereului, și i-a tăiat urechea dreaptă. Tăierea urechii drepte a slugii arhiereului lasă să se înțeleagă că arhiereul nu asculta de lege și nici nu învăța bine legea. Hristos îl rușinează pe Petru, spunîndu-i că nu-i frumos ca un bărbat duhovnicesc să facă uz de cuțit, și vindecă urechea lui Malh. Prinzîndu-L deci pe Iisus L-au dus legat la curtea arhiereului Ana, care era socrul lui Caiafa. Acolo erau adunați toți cei care cugetau împotriva lui Hristos, farisei și cărturari. Aici s-a întîmplat convorbirea dintre Petru și servitoare, precum și lepădarea lui Petru. Între timp, trecînd noaptea, cocoșul a cîntat a treia oară. Petru și-a adus aminte și a plîns cu amar. La ivirea zorilor L-au dus pe Hristos de la Ana la arhiereul Caiafa ; aici a fost scuipat în față și au fost trimiși martori mincinoși. Cînd s-a luminat bine de ziuă, Caiafa l-a tri-

mis la Pilat. Iar cei care L-au adus, spune Scriptura, «n-au intrat în pretoriu ca să nu se spurce, ci să poată minca Paștile». Rezultă deci că arhiereii și fariseii au săvîrșit atunci poate o călcare de Lege, după cum spune dumnezeiescul Hrisostom, mutînd Paștile, căci ei trebuiau să mănince Paștile în noaptea aceea ; l-au aminat însă pentru a ucide pe Hristos. Hristos a arătat înainte de Cina cea de taină că atunci trebuia să mănince Paștile. El a mîncat Paștile Legii noaptea, și apoi a făcut cunoscut Paștile cel desăvîrșit. Și în adevăr, după cum s-a spus trebuia ca adevărul să vină după preînchipuirea Legii. Ioan spune că toate acestea s-au întîmplat Joi și Joi noaptea înainte ca ei să prăznuiască Paștile. Pentru aceasta și noi tot Joi prăznuim și facem pomenire de acele fapte înfricoșătoare și cu neputință de rostit prin cuvinte.

Cu nespusa Ta milostivire, Hristoase Dumnezeule, miluiește-ne pe noi, Amin.

Cîntarea a 7-a :

Irmosul :

Tinerii din Babilon, de văpaia cuptorului nu s-au spăimîntat, «ci în mijlocul văpăii aruncați, fiind «rouați au cîntat : Bine ești cuvîntat Doamne, Dumnezeuul părinților noștri».

Clătînd cu capul Iuda, cele rele mai înainte gîndind, s-a întăritat, vreme cu prilej cercînd, să dea pe Judecătorul la osîndă, Care este Domnul tuturor și Dumnezeuul părinților noștri.

Prietenilor ! Hristos a zis : Unul din voi Mă va vinde ; iar ei uitînd veselia, au fost cuprinși de întristare și de frică, zicînd : Spune, cine este acela ? Dumnezeule al părinților noștri.

Cel ce pune mîna împreună cu Mine în blid cu cutezanță, acestuia i-ar fi fost mai bine de n-ar fi trecut prin ușile vieții nici odinioară. Pe acesta, cine era, l-a arătat Dumnezeuul părinților noștri.